

95/29

Kontrolní závěr z kontroly „Použití finančních prostředků státního rozpočtu na investice, jejichž investorem je Generální ředitelství cel“

Zařazení kontrolní akce č. 95/29 „Použití finančních prostředků státního rozpočtu na investice, jejichž investorem je Generální ředitelství cel“ do Plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1995 schválilo Kolegium NKÚ pod číslem 95/29. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ JUDr. Jan Holeček.

Kontrolu provedly skupiny kontrolujících odborů životního prostředí a výstavby a oblastního odboru v Brně u těchto kontrolovaných osob:

- A. Ministerstvo financí (dále jen „MF“);
- B. Generální ředitelství cel (dále jen „GŘC“).

Kontrolní akce byla zahájena v říjnu 1995 a u kontrolovaných osob ukončena v květnu 1996.

Cílem kontroly bylo prověřit dodržování rozpočtové kázně a zásad hospodárnosti při použití prostředků státního rozpočtu na výstavbu, modernizaci a rekonstrukci objektů celní správy zejména v letech 1994 - 1995.

Námítky proti kontrolním protokolům podané MF a GŘC byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících. O odvolání proti rozhodnutí o námítkách podaném GŘC rozhodlo Kolegium NKÚ usnesením č. 4/XVI/96 dne 24. září 1996.

K o l e g i u m N K Ú na svém XVI. zasedání dne 24. září 1996*

s c h v á l i l o usnesením č. 5/XVI/96
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

I.

Financování investic GŘC v letech 1993 až 1995 vycházelo především z usnesení č. 663 ze dne 27. 11. 1992, č. 533 ze dne 24. 9. 1993 a č. 524 ze dne 21. 9. 1994, jimiž byly vládou ČR schváleny návrhy státního rozpočtu republiky, a následně přijatých zákonů o státním rozpočtu ČR.

MF stanovilo GŘC rozpisem závazných ukazatelů kapitoly ukazatel investičních výdajů na rok 1993 ve výši 200 300 tis. Kč, z toho činila jedna individuální dotace 11 000 tis. Kč a systémové dotace činily celkem 178 300 tis. Kč. Další prostředky ve výši 11 000 tis. Kč byly součástí závazného ukazatele rozpočtu GŘC „Investiční výdaje RO celkem“, ale neměly bližší účelové určení. Během roku došlo k navýšení poskytnutých prostředků GŘC, a to mj. v souvislosti s investicemi na česko-slovenské hranici na základě usnesení vlády ČR č. 346 ze dne 23. 6.

1993, o úpravě státního rozpočtu České republiky na rok 1993. Konečný objem poskytnutých prostředků státního rozpočtu na investiční výstavbu GŘC činil v roce 1993 celkem 619 600 tis. Kč, z toho na jednu individuální dotaci 11 000 tis. Kč a na systémové dotace 597 600 tis. Kč. MF neupřesnulo účel prostředků ve výši 11 000 tis. Kč.

MF stanovilo GŘC rozpisem závazných ukazatelů kapitoly ukazatel investičních výdajů na rok 1994 ve výši 1 064 800 tis. Kč, z toho na dvě individuální dotace celkem 185 000 tis. Kč a na systémové dotace celkem 879 800 tis. Kč. Během roku došlo k navýšení poskytnutých prostředků GŘC, a to mj. na základě usnesení vlády ČR č. 641 ze dne 9. 11. 1994, k urychlení výstavby na rozestavěných stavbách a investičních akcích financovaných z prostředků státního rozpočtu v roce 1994. Konečný objem poskytnutých prostředků státního rozpočtu na investiční výstavbu GŘC činil v roce 1994 celkem 1 307 520 tis. Kč, z toho na dvě individuální dotace 185 000 tis. Kč a na systémové dotace 1 122 520 tis. Kč.

MF stanovilo GŘC rozpisem závazných ukazatelů kapitoly ukazatel investičních výdajů na rok 1995 ve výši 1 333 800 tis. Kč, z toho na dvě individuální dotace celkem 408 600 tis. Kč a na systémové dotace ve výši celkem 925 200 tis. Kč. Konečný objem poskytnutých prostředků státního rozpočtu na investiční výstavbu GŘC činil v roce 1995 celkem 1 287 535 tis. Kč, z toho tři individuální dotace v celkové výši 379 500 tis. Kč a systémové dotace v celkové výši 908 035 tis. Kč.

Kontrola provedená na MF byla zaměřena především na způsob financování investic GŘC v letech 1993 až 1995, a to zejména z hlediska dodržování příslušných opatření vydaných MF jako zásady dotační politiky pro oblast poskytování a čerpání investičních dotací ze státního rozpočtu republiky.

Kontroly dotací provedené na GŘC byly zaměřeny především na dodržování stanoveného účelu poskytnutých prostředků a na dodržování zásad hospodárnosti při nakládání s prostředky státního rozpočtu. Kontrole byl rovněž podroben soulad postupu prací na individuálně dotovaných stavbách s přijatými časovými plány výstavby, soulad postupu GŘC při pořizování investic s obecně závaznými právními předpisy a s opatřeními vydanými MF jako zásady dotační politiky a upravujícími oblast poskytování a čerpání investičních dotací ze státního rozpočtu republiky.

II.**A. Ministerstvo financí**

1. MF s odvoláním na ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vydalo jako zásady dotační politiky tato opatření:

* Ponámka redakce: Zveřejnění kontrolního závěru bylo odloženo ve smyslu § 30 odst. 3 zákona č. 166/1993 Sb.

Postup pro realizaci systému účasti státního rozpočtu na financování investic v působnosti České republiky č. j. 113/39 466/91 (dále jen „Postup“), vydáno ve Finančním zpravodaji č. 12/1991, s přílohami:

č. 1 Zásady dotační politiky České republiky,

č. 2 Postup pro realizaci investičních výdajů a individuálních dotací ze státního rozpočtu České republiky,

Zásady pro poskytování a čerpání prostředků státního rozpočtu pro pořizování investičního majetku č. j. 113/1 679/1994 (dále jen „Zásady“), vydáno ve Finančním zpravodaji č. 4/1994.

MF porušilo ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb., které stanoví:

„Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.“

O d ů v o d n ě n í:

MF v návrhu státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok uvedlo individuální dotace na výstavbu dálničních hraničních celních přechodů (dále jen „DHCP“) Rozvadov a Lanžhot a po schválení státního rozpočtu je poskytlo, aniž dalo do souladu podmínky, za nichž byly poskytnuty, s podmínkami stanovenými zásadami dotační politiky.

MF stanovilo během rozpočtového roku v rozporu se zásadami dotační politiky novou individuální dotaci na akci hraniční celní přechod (dále jen „HCP“) Pomezí nad Ohří a koncem roku 1995 ji poskytlo ve výši 29 500 tis. Kč.

MF umožnilo v roce 1993 čerpat systémové dotace, aniž konkrétně vymezilo okruhy investičních potřeb, jak mu ukládají zásady dotační politiky. Při následném vymezení systémových dotací MF stanovilo nové okruhy investičních potřeb, a to v rozporu se zásadami dotační politiky.

Postup MF při poskytování individuálních a systémových dotací, který byl v rozporu s opatřeními vydanými MF jako zásady dotační politiky, je uveden v bodech A 1.1. až A 1.7. kontrolního závěru.

1.1. MF porušilo ustanovení odst. 3 části IV Zásad dotační politiky České republiky, které stanoví:

„Výši individuální dotace poskytnuté přímo ze státního rozpočtu a podmínky čerpání stanoví ministerstvo financí ČR na základě výsledků expertizního posouzení přípravné dokumentace z hlediska ekonomické efektivity, konkrétních ekologických efektů a dalších parametrů charakterizujících vztah mezi nároky a přínosy investice. Organizace, případně odborné komise, které provedou expertizu, určí ministerstvo financí ČR ve spolupráci s příslušným orgánem státní správy.“

O d ů v o d n ě n í:

MF nestanovilo podmínky čerpání individuálních dotací poskytnutých na výstavbu DHCP Rozvadov a DHCP Lanžhot ani výši individuální dotace na tyto akce na základě výsledků expertizního posouzení přípravné dokumentace. Toto posouzení nebylo provedeno.

1.2. MF porušilo ustanovení čl. 3 odst. 2 Postupu týkající se individuálních dotací, které stanoví:

„MF ČR ... vydá Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování investice nebo žádost zamítne.“

O d ů v o d n ě n í:

MF u individuálních dotací poskytovaných GŘC od roku 1993 na výstavbu DHCP Rozvadov a od roku 1994 na výstavbu DHCP Lanžhot za doby platnosti Postupu předmětné rozhodnutí nevydalo.

1.3. MF porušilo ustanovení pozn. 3 k čl. 3 odst. 1 Zásad, které stanoví:

„Individuální dotace jsou účelové dotace na konkrétní akce jmenovitě uvedené ve schváleném státním rozpočtu podle článku 4 zásad ... Ministerstvo financí ve spolupráci s příslušným zřizovatelem ... posoudí a vydá rozhodnutí o účasti státního rozpočtu, nebo žádost zamítne.“

O d ů v o d n ě n í:

MF ani do doby kontroly (do 7. 3. 1996) nevydalo rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na individuálních dotacích poskytnutých na výstavbu DHCP Rozvadov a DHCP Lanžhot, přestože tyto byly uvedeny v návrhu státního rozpočtu na rok 1995 a v tomto roce byly poskytnuty.

MF změnilo koncem roku 1995 financování HCP Pomezí nad Ohří na formu individuální dotace. MF do doby kontroly (do 7. 3. 1996) nevydalo rozhodnutí o účasti státního rozpočtu týkající se této individuálně dotované akce.

1.4. MF porušilo ustanovení čl. 4 odst. 3 Zásad, které stanoví:

„Individuální dotace ... budou stanoveny s orientačním výhledem na celé období výstavby s tím, že bude určen závazný roční objem při schválení státního rozpočtu na příslušný rok ...“

O d ů v o d n ě n í:

MF změnilo během roku 1995 financování HCP Pomezí nad Ohří na formu individuální dotace, aniž byl určen závazný roční objem individuální dotace při schválení státního rozpočtu na příslušný rok.

1.5. MF v procesu návrhu systémových dotací na roky 1993 a 1994 porušilo ustanovení čl. 2 odst. 2 Postupu týkající se systémových dotací, které stanoví: „Materiál pro jednání vlády České republiky vypracuje předkladatel, tj. příslušný ústřední orgán v dohodě s ministerstvem financí České republiky ...“

MF v procesu návrhu systémových dotací na rok 1995 porušilo ustanovení čl. 5 odst. 2 Zásad, které stanoví:

„Výběr programů a zpracování materiálů pro jednání vlády provádí příslušný zřizovatel (ústřední orgán) po souhlasu ministerstva financí. Dokumentace programu bude zpracována minimálně v rozsahu stanoveném pokyny ministerstva financí č. j. 113/2600/94 pro předkládání vstupních údajů Registru investic.“

O d ů v o d n ě n í:

MF jako příslušný ústřední orgán materiály pro jednání vlády ČR týkající se systémových dotací poskytnutých GŘC v letech 1993 - 1995 nezpracovalo.

1.6. MF porušilo ustanovení čl. 2 odst. 1 Postupu, které stanoví:

„O účasti prostředků státního rozpočtu na financování ekologických, rozvojových a jiných programů rozhoduje vláda České republiky.“

O d ů v o d n ě n í:

Vláda ČR rozhodla v usnesení č. 663 ze dne 27. 11. 1992 o poskytnutí prostředků státního rozpočtu roku 1993 na program „Objekty celních odboček a stanic celní stráže“. MF při poskytnutí dotací GŘC v roce 1993 stanovilo jejich obsah pouze názvem. MF přejmenovalo název dotace na „Výstavba objektů celních odboček a stanic celní stráže“, a tím účelové určení dotace omezilo pouze na výstavbu. MF obdobně změnilo účel při poskytnutí prostředků na zajištění přechodů na česko-slovenské hranici, na což vláda ČR usnesením č. 346 ze dne 23. 6. 1993 uvolnila prostředky státního rozpočtu ve výši 14 200 tis. Kč na vybavení stroji, zařízením a inventářem, ale MF opět omezilo účel pouze na výstavbu.

MF změnilo účel dotací oproti účelu stanovenému vládou ČR, a tím poskytlo prostředky na jiné programy, než o jakých vláda ČR rozhodla.

1.7. MF porušilo ustanovení 1. věty části III. Zásad dotační politiky, které stanoví:

„Systémové investiční dotace budou poskytovány ze státního rozpočtu na konkrétně vymezené okruhy investičních potřeb vyplývajících z realizace záměrů státní rozvojové a ekologické politiky a dalších priorit stanovených vládou České republiky.“

O d ů v o d n ě n í:

MF v roce 1993 rozepsalo ukazatel Systémová dotace až v květnu, a tím umožnilo, aby GŘC čerpalo částku ve výši 41 472 519,- Kč z prostředků systémových dotací, aniž mu konkrétně vymezilo okruhy investičních potřeb.

B. Generální ředitelství cel

1. GŘC porušilo ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“

O d ů v o d n ě n í:

- a) GŘC zakoupilo dva bytové objekty za 16 720 439,- Kč a proplatilo částku ve výši 3 000 000,- Kč za rekonstrukci bytového objektu, vše z prostředků systémových dotací roku 1993. Ve všech případech GŘC hradilo náklady na bytové objekty, přestože tento postup byl v roce 1993 v rozporu s vymezením účelu systémových dotací rozpočtovými opatřeními MF.
- b) GŘC převedlo prostředky státního rozpočtu roku 1993 v celkové výši 1 067 500,- Kč z účtu individuální dotace poskytnuté na výstavbu akce č. 564 - DHCP Rozvadov na účet systémových dotací a nepoužilo je na individuálně dotovanou akci.
- c) GŘC proplatilo z prostředků systémových dotací roku 1993 částku 33 487,- Kč za úpravu objektu, jehož nebylo vlastníkem, přestože vymezení systémových dotací v roce 1993 tento postup neumožňovalo.
- d) GŘC použilo prostředky systémové dotace roku 1993 v rozporu s ustanoveními zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, na proplacení nesprávně stanovené sazby daně u stavebních a montážních prací. Rozdíl mezi proplacenou DPH a správnou sazbou daně činí celkem 49 865,- Kč v neprospěch investora.
- e) GŘC proplatilo ze systémové dotace roku 1994 věcné plnění v částce 84 798,- Kč na akci č. 582 - Čistírna odpadních vod Rozvadov duplicitně. Tím neoprávněně čerpalo prostředky systémové dotace ve výši 84 798,- Kč k jinému účelu, než na který byly státním rozpočtem republiky určeny. Zároveň tak došlo k bezdůvodnému obohacení dodavatele.
- f) GŘC přečerpalo limit systémové dotace „Pořízení a technická obnova investičního majetku v působnosti GŘC“ za rok 1995 o 6 798 478,- Kč na úkor jiných systémových dotací, zejména dotace „Realizace informačního systému správy cel CIS“.

2. GŘC porušilo ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb., které stanoví:

„Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmíněk stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.“

O d ů v o d n ě n í:

GŘC proplatilo náklady v celkové výši 686 289,- Kč na výstavbu spedičních pracovišť a veterinárního pracoviště z účtu systémových dotací roku 1993. Hrazení výstavby těchto objektů ze systémových dotací bylo v roce 1993 v rozporu s vymezením jejich účelu. Spediční firmy, resp. Okresní veterinární správa Vsetín, náklady ve výši 686 289,- Kč uhradily GŘC zpětně, a to na účet systémových dotací do konce roku 1993. GŘC ještě v roce 1993 převedlo prostředky ve výši 686 289,- Kč na účet Finančního úřadu pro Prahu 1, ale následně je vykázalo jako vyčerpané na daný účel. GŘC tedy nepoužilo prostředky systémové dotace ke stanovenému účelu, vykázalo je jako vyčerpané, což mělo později za následek, že nebyly zúčtovány se státním rozpočtem republiky.

3. GŘC porušilo ustanovení § 283 zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

„Vyhlášovatel nemůže uveřejněné podmínky soutěže měnit nebo soutěž zrušit, ledaže si toto právo v uveřejněných podmínkách soutěže vyhradil a změnu nebo zrušení uveřejnil způsobem, kterým vyhlásil podmínky soutěže.“

O d ů v o d n ě n í:

GŘC vyhlásilo veřejnou obchodní soutěž na zhotovitele stavby na akci č. 626/CS - Hora Svaté Kateřiny, aniž si v uveřejněných podmínkách soutěže vyhradilo právo tyto změnit nebo soutěž zrušit. GŘC soutěž vyhlásilo v novinách, následně akci pozastavilo a firmy o zrušení soutěže vyrozumělo dopisem.

4. GŘC porušilo ustanovení § 54 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

„Stavby, jejich změny a udržovací práce na nich lze provádět jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu.“

O d ů v o d n ě n í:

GŘC provádělo stavby č. 666 a č. 763 - HCP Bru-mov-Bylnice, č. 687 - HCP Valtice a stavební práce na I. etapě akce č. 728 - DHCP Lanžhot bez stavebního povolení či ohlášení stavebnímu úřadu.

5. GŘC porušilo ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování...“

Současně tím GŘC porušilo ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, které stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

O d ů v o d n ě n í:

GŘC u akce č. 687 - HCP Valtice záúčtovalo zálohy poskytnuté dodavatelům v roce 1994 na stavební práce v celkové výši 200 000,- Kč na syntetický účet 042 - Pořízení hmotných investic a v roce 1995 u akce č. 728 - DHCP Lanžhot fakturu za provedenou inženýrskou činnost ve výši 190 000,- Kč na syntetický účet 052 - Poskytnuté zálohy na hmotný investiční majetek.

Popsané záúčtování účetních případů je v rozporu s příslušnými ustanoveními Účtové osnovy a postupů účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, které tvoří přílohu opatření FMF č. j. V/20 530/1992 ze dne 30. 7. 1992, ve znění pozdějších předpisů. Účetnictví GŘC nebylo ve smyslu ustanovení § 7 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, správné.

6. GŘC nedodrželo závazný postup při tvorbě ceny ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

„Věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Tyto podmínky jsou ...

c) závazný postup při tvorbě ceny nebo při její kalkulaci.“

GŘC závazný postup při tvorbě ceny nedodrželo tím, že porušilo ustanovení položky 9, resp. 11 části II, Výměru MF ČR č. 01/93, resp. 01/94, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

„Stavby, stavební objekty, provozní soubory, stavební a montážní práce, dodávky strojů a zařízení a projektové práce financované za účasti státního rozpočtu a za účasti prostředků poskytnutých z tohoto rozpočtu místním orgánům nebo z dalších prostředků státu.

Pro účely regulace cen platí: ...

B. ceny podle smluv uzavřených od 1. září 1991 se sjednávají na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb vydaného FMH, MP ČR a MVS SR ze dne 24. 7. 1991 ..., který je pro účely regulace cen podle tohoto písmene závazný (Cenový věstník částka 40-42/1991), a dále podle těchto ustanovení...“

O d ů v o d n ě n í:

- a) GŘC v roce 1993 nesjednalo cenu stavebních a montážních prací u šesti provizorních hraničních přechodů na česko-slovenské hranici na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb vydaného FMH, MP ČR a MVS SR dne 24. 7. 1991 (dále jen „ZŘS“) ve smyslu ustanovení části II položky 9 písm. B Výměru MF ČR č. 01/93. Celková sjednaná cena činí 21 958 000,- Kč bez DPH.
- b) GŘC v letech 1993 a 1994 nesjednalo cenu projektové dokumentace u staveb č. 727 - HCP Mosty u Jablunkova, č. 729 - HCP Střelná, č. 687 - HCP Valtice, č. 728 - DHCP Lanžhot a č. 731 - HCP Lanžhot silniční na podkladě vyhodnocení soutěže podle ZŘS ve smyslu ustanovení části II položky 9, resp. 11 písm. B příslušného Výměru MF. Celková sjednaná cena činí 16 223 216,- Kč bez DPH.
- c) GŘC v roce 1994 zadalo na základě dvou smluv stavební práce na akci 687 - HCP Valtice v celkové výši 1 994 623,- Kč včetně DPH, aniž sjednalo cenu na podkladě vyhodnocení soutěže podle ZŘS ve smyslu ustanovení části II položky 11 písm. B Výměru MF ČR č. 01/94.
- d) GŘC v roce 1994 uzavřelo kupní smlouvu na dodávku výpočetní techniky, aniž sjednalo cenu na podkladě vyhodnocení soutěže podle ZŘS ve smyslu ustanovení části II položky 11 písm. B Výměru MF ČR č. 01/94. Celková cena sjednaná ve smlouvě činí 51 619 558,- Kč včetně DPH a celních poplatků.
7. GŘC porušilo ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním.“

O d ů v o d n ě n í:

- a) GŘC uzavřelo s dodavatelem smlouvu na výkon inženýrské činnosti u I. etapy stavby č. 728 - DHCP Lanžhot na základě Sazebníku UNIKA. Cena ve výši 1 095 000,- Kč byla stanovena na základě nesprávného zařazení stavby do nejdražšího V. pásma a do nesprávné kategorie staveb. Rozdíl oproti správnému stano-

vení ceny činí 774 345,- Kč. Částku 774 345,- Kč z prostředků státního rozpočtu roku 1993 čerpalo GŘC nehospodárně.

- b) GŘC ani u jednoho případu projektové dokumentace zadané v letech 1993 - 1994 a následně hrazené z prostředků státního rozpočtu neprovedlo výběrové řízení na jejího dodavatele. GŘC zadávalo vypracování projektové dokumentace z volné ruky plošně, bez ohledu např. na finanční objem zadaných prací. Tímto postupem se GŘC zbavilo možnosti výběru optimálního řešení z předložených nabídek.

Navíc GŘC v roce 1994 uzavřelo smlouvy o dílo na dodávku projektové dokumentace s dodavatelem, který nebyl oprávněn provozovat ohlašovací vázanou živnost „Projektová činnost v investiční výstavbě“. Následně GŘC proplatilo tomuto dodavateli prostředky státního rozpočtu v celkové výši 4 527 309,- Kč.

- c) GŘC proplatilo z prostředků roku 1993 a 1994 částku ve výši 3 160 000,- Kč za úhradu faktur za nákup zeminy pro akci č. 728 - DHCP Lanžhot, přestože byla dodána zemina pouze za 961 840,- Kč. GŘC tedy proplatilo částku ve výši 2 198 160,- Kč za zeminu, která nebyla dodána. K narovnání finančních vztahů mezi GŘC a dodavatelem došlo až koncem roku 1995. GŘC tedy poskytlo prostředky státního rozpočtu ve výši 2 198 160,- Kč nikoliv v souladu s věcným plněním.
- d) GŘC uzavřelo v šesti případech sdružených investic smlouvu o sdružení, v níž se bez výjimky zavázalo převést peníze na účty dalších sdružovatelů. GŘC následně čerpalo prostředky systémových dotací let 1993 až 1994 v celkové výši 23 090 149,- Kč ze svého účtu a převádělo je na účty jiných subjektů sice v souladu s příslušnou smlouvou, avšak nikoliv v souladu s věcným plněním. V žádné z uzavřených smluv nebylo zakotveno, jakým způsobem bude řešeno vypořádání úroků z finančních prostředků svěřených jiným subjektům. Vypořádání úroků ze sdružených částek nebylo ani v jednom z výše popsaných případů provedeno. Tím GŘC nedbalo o to, aby dosahovalo maximálních příjmů.

GŘC např. uzavřelo smlouvu se Silničním investorským útvarem Brno o sdružení prostředků za účelem přeložky potoka Drietomice v souvislosti s výstavbou HCP Starý Hrozenkov. Prostředky ve výši 3 553 000,- Kč GŘC proplatilo dne 11. 10. 1994. Stavba byla realizována z jiných zdrojů a příspěvek GŘC nebyl čerpán. Prostředky byly vráceny na účet GŘC až dne 21. 9. 1995 ve výši 3 553 000,- Kč, tedy pouze ve výši, v jaké byly poskytnuty.

GŘC se navíc ani v jediném ze šesti případů neúčastnilo kontrolních dnů na příslušných stavbách, ani nevyužilo možnosti dané § 837 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, přesvědčit se o hospodářském stavu sdružení. Kontrola využití prostředků poskytnutých do jednotlivých sdružení byla nedostatečná. GŘC poskytnutím prostředků státního rozpočtu na účty jiných subjektů, aniž využilo možnosti účinně kontrolovat účelnost jejich použití, věcné plnění na jednotlivých akcích a hospodářský stav sdružení, postupovalo nehospodárně.

e) GŘC na akci č. 659/CS - výstavba stanice celní stráže České Petrovice v letech 1993 a 1994 zadalo a následně proplatilo z prostředků státního rozpočtu roku 1994 v celkové výši 649 993,- Kč mj. projektové práce, inženýrskou činnost a náklady spojené s veřejnou obchodní soutěží. GŘC všechny práce zadalo v době, kdy provádělo reorganizaci celní stráže, přičemž k prvnímu zadání došlo v době více než 3 měsíce po zahájení reorganizace. Záměr provozovat stanici celní stráže České Petrovice byl následně ke dni 31. 12. 1994 zrušen. Přesné budoucí využití příslušné lokality GŘC ještě ani v době kontroly neznalo.

GŘC u akce č. 659/CS neuvedlo do časového souladu komplexní posouzení nutnosti výstavby stanice celní stráže se zadáváním a následným proplacením prací, a to v době již probíhající reorganizace. Tím GŘC postupovalo neehospodárně a porušilo § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb.

f) Stavební úřad nařídil provedení nezbytných úprav stavby na akci č. 666 - HCP Brumov-Bylnice postavené zcela bez stavebního povolení. GŘC bylo povinno nařízené úpravy ve smyslu § 87 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů, provést na svůj náklad. GŘC prováděním stavby v plném rozsahu před vydáním stavebního povolení postupovalo nejen v rozporu se stavebním zákonem, ale vzhledem k možnosti nařízení odstranění stavby či jejích nezbytných úprav také neehospodárně.

V příslušné smlouvě o dílo jsou např. uvedeny tyto nákladové položky: demontáž zámečnických konstrukcí 28 440,- Kč, lešení 18 909,- Kč a zařízení staveniště 29 172,- Kč. GŘC proplatilo z prostředků státního rozpočtu roku 1994 za inženýrskou činnost a dodávku projektu celkem 82 046,- Kč.

g) GŘC během roku 1994 proplatilo na akci č. 758 - HCP Zlaté Hory z prostředků státního rozpočtu technologii čistírny odpadních vod ve výši 539 535,- Kč, která nebyla realizována. Prostředky byly vráceny dodavatelem na účet GŘC až dne 14. 11. 1995. Z důvodu nedostatečné průběžné kontroly stavby GŘC proplatilo prostředky státního rozpočtu ve výši 539 535,- Kč nikoliv v souladu s věcným plněním.

h) Cena díla na akci č. 564 - DHCP Rozvadov se rovnala nabídkové ceně vítěze veřejné obchodní soutěže na zhotovitele stavby a byla stanovena jako cena pevná. GŘC však na tuto akci proplatilo z prostředků roku 1995 částku za zařízení staveniště ve výši 14 359 539,- Kč včetně DPH nad rámec této pevné ceny se zdůvodněním, že zařízení staveniště v ceně nebylo zahrnuto.

Budoucímu dodavateli však byla ze strany investora jako jedna z podmínek soutěže uložena povinnost při vypracování nabídky se předem seznámit se všemi okolnostmi a podmínkami, jež by mohly mít vliv na cenu díla. Dodavatelé byla při zpracování nabídky dále známa skutečnost, že zařízení staveniště je součástí zadávaného díla, a byl schopen ho ocenit, protože součástí nabídkové ceny stavebních objektů č. 731 až 750 bylo zařízení staveniště v celkové ceně 10 210 796,- Kč bez DPH. GŘC proplacením nákladů za zařízení staveniště nad rámec pevné ceny postupovalo neehospodárně.

8. GŘC porušilo ustanovení § 35 odst. 1 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., které stanoví:

„Rozpočtová organizace může poskytovat ze svého rozpočtu příspěvky jiným subjektům jen se souhlasem zřizovatele. Tento souhlas není nutný v případě, že poskytnutí příspěvku stanoví právní předpis. Rozpočtová organizace musí mít potřebné prostředky zajištěny ve svém rozpočtu.“

O d ů v o d n ě n í:

GŘC poskytlo z prostředků státního rozpočtu roku 1993 příspěvek obci Hevlín ve výši 50 000,- Kč na zajištění pitné vody v souvislosti s celnicí Hevlín bez souhlasu MF a aniž by to stanovil právní předpis.

9. GŘC porušilo ustanovení čl. 2 odst. 4 Zásad, které stanoví:

„Při pořizování investičního majetku s účastí investičních výdajů státního rozpočtu mohou právnické a fyzické osoby poskytovat zálohy zhotovitelům díla ..., a to do výše 10 % z objemu investičních výdajů stanovených pro každý rok výstavby. Za tyto zálohy bude v tomtéž roce provedeno věcné plnění, tj. zúčtování za provedené práce a dodávky ...“

O d ů v o d n ě n í:

GŘC poskytlo v roce 1995 dodavateli na akci č. 573 - HCP Aš zálohu ve výši 6 495 000,- Kč. Během roku nebyla tato záloha za provedené práce a dodávky zúčtována. GŘC tak poskytlo prostředky ve výši 6 495 000,- Kč nad věcné plnění v daném rozpočtovém roce. Prostředky v této výši byly dodavatelem vráceny až dne 22. 1. 1996.

III.

Kontrola prokázala nedostatky v poskytování individuálních a systémových investičních dotací a při jejich čerpání. Mezi nejzávažnější patří:

- MF se při poskytování individuálních a systémových dotací neřídilo zásadami dotační politiky, které samo vydalo;
- MF v letech 1993 až 1994 stanovilo náplň systémových dotací pouze jejich názvem a nikoliv alespoň rámcovou specifikací. U některých dotací stanovilo jejich náplň odchylně od příslušného usnesení vlády ČR a omezilo tím nákup strojů a zařízení nezahrnutých do rozpočtu staveb;
- MF změnilo v rozporu se zásadami dotační politiky charakter dotace poskytnuté na stavbu HCP Pomezí nad Ohří na individuální formu, a to až koncem roku 1995. Ze stanoveného limitu dotace ve výši 29 500 tis. Kč za rok 1995 bylo fakturováno a následně proplaceno pouze 12 %;
- GŘC v průběhu let 1993 až 1994 zadalo všechny projektové dokumentace nikoliv na základě výběrového řízení;
- GŘC zadalo některé projektové dokumentace firmám, které nebyly oprávněny v tomto oboru podnikat;

- GŘC uzavřelo smlouvy o sdružení finančních prostředků, na základě nichž poskytlo prostředky státního rozpočtu let 1993 až 1994 ve výši minimálně 23 000 tis. Kč na účty jiných subjektů nikoliv v souladu s věcným plněním. Příslušné smlouvy neobsahují ustanovení, jakým způsobem budou vypořádány úroky z poskytnutých částek. GŘC se navíc vzdalo možnosti účinné kontroly využití těchto prostředků;
- GŘC proplatilo z individuální dotace roku 1995 poskytnuté na DHCP Rozvadov zařízení staveniště nad rámec ceny stanovené na základě výběrového řízení jako cena pevná;
- během roku 1995 došlo na individuálně dotované stavbě DHCP Rozvadov k nesouladu mezi harmonogramem prací zakotveným ve smlouvě a fakturací krytou věcným plněním, která byla nižší o více než 100 000 tis. Kč;
- v letech 1993 až 1995 připadalo na jednoho pracovníka oddělení GŘC, které zajišťovalo veškerou výstavbu, průměrně kolem 20 stavebních akcí. Tyto akce byly realizovány zejména při hranici státu ve značné vzdálenosti od místa příslušného oddělení. Uvedený stav neumožnil dostatečně zajistit průběžnou kontrolu staveb a kvalitu činnosti, která byla předmětem kontroly.